

Aan:
de leden van provinciale
staten van Drenthe

Assen, 19 maart 2003
Ons kenmerk 11/6.4/2002005019
Behandeld door de heer J. Kuiper (0592) 365895
Onderwerp: Onthouding goedkeuring aan statenbesluit tot grenswijziging van waterschappen in het kader van Toedeling beheer Overijsselsche Vecht

Geachte leden,

Bij besluit van 3 juli 2002, nummer HDJZ/WAT/2002-1663, heeft de staatssecretaris van verkeer en waterstaat de goedkeuring onthouden aan het besluit van de toenmalige staten van 12 december 2001 betreffende Toedeling beheer Overijsselsche Vecht (statenstuk 903), wegens strijd met het recht en strijd met het algemeen belang. Het waterschap Velt en Vecht en het college van gedeputeerde staten van Overijssel hebben tegen dit besluit beroep ingesteld. Wij zijn niet in beroep gegaan, omdat wij van mening zijn dat onze belangen voldoende aan bod komen in de beroepsprocedure van de provincie Overijssel. Wel zijn wij van mening de staatssecretaris te moeten berichten hoe naar onze mening de nieuwe besluitvorming eruit zal moeten zien. Een afschrift van onze brief doen wij u hierbij ter informatie toekomen.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
gm/coll.

Aan:
de staatssecretaris van verkeer en waterstaat,
mevrouw drs. M.H. Schultz van Haegen-
Maas Geesteranus
Postbus 20906
2500 EX 's-GRAVENHAGE

2 5 0 0 E X 2 0 9 0 6

Assen, 20 maart 2003
Ons kenmerk 11/6.4/2002005019
Behandeld door de heer J. Kuiper (0592) 365895
Uw kenmerk HDJZ/WAT/2002-1663
Onderwerp: Onthouding goedkeuring aan statenbesluit tot grenswijziging van waterschappen in het kader van Toedeling beheer Overijsselsche Vecht

Geachte mevrouw Schultz van Haegen,

Wij hebben kennisgenomen van uw besluit van 3 juli 2002 om goedkeuring te onthouden aan de wijziging van de reglementen van de waterschappen Velt en Vecht, Groot Salland en Regge en Dinkel met betrekking tot de toedeling van het beheer van de Overijsselsche Vecht. Wij kunnen ons daar niet in vinden. De motivering waarom u tot uw besluit bent gekomen, hebben wij gelezen. Wij betreuren het dat waar sprake is van in strijd met het recht er van de kant van het Rijk geen signalen zijn afgegeven voordat de definitieve besluitvorming door de provincies plaatsvond. De communicatie tussen beide overheden is op dit punt kennelijk onvoldoende geweest. Gebruikelijk is het in dergelijke zaken dat de besluitvorming van de provincies en het Rijk naadloos op elkaar aansluiten.

Het waterschap Velt en Vecht en het college van gedeputeerde staten van Overijssel hebben tegen uw besluit beroep ingesteld. Wij kunnen dat begrijpen, gelet op de lange tijd van voorbereiding en overleg en de overeenstemming die er met het Rijk bestond over het overdragen van het beheer van de Vecht in het kader van de "Brokx-natregeling". Wij zijn niet in beroep gegaan, omdat wij van mening zijn dat onze belangen voldoende aan bod komen in de beroepsprocedure van de provincie Overijssel.

Door de ingestelde beroepen dreigt het overleg over de overdracht van de Vecht te stagneren totdat de Raad van State een uitspraak heeft gedaan. Wij doen een dringend beroep op u om de uitspraak van de Raad van State niet af te wachten en het overleg over de overdracht van de Vecht weer op te starten, zodat er zo spoedig mogelijk een nieuw ontwerp-Gemeenschappelijk besluit van de provincies en een ontwerp-Koninklijk besluit (KB) van uw ministerie worden ontworpen voor definitieve besluitvorming. Wellicht kunnen dan op basis daarvan de beroepen worden ingetrokken.

Naar aanleiding van uw besluit van 3 juli 2002 hebben onze ambtgenoten in Overijssel u er bij brief van 6 augustus 2002 op gewezen dat met het besluit tot niet-goedkeuring in het kader van het gebiedsgericht beleid er verschillende projecten stagneren en daarover nader van gedachten te willen wisselen.

Als gevolg daarvan heeft er op 11 november 2002 overleg plaatsgehad met alle betrokken partijen (Rijkswaterstaat, provincies en waterschappen) over de continuering van het beheer van de Vecht door het Rijk ook in relatie gezien met het gebiedsgericht beleid. Daar is in goede harmonie op basis van een aantal uitgangspunten overleg gevoerd. Met die uitgangspunten hebben alle betrokkenen ingestemd.

Een van de uitgangspunten was dat alle betrokken partijen blijven streven naar de overdracht van de Vecht. Over de wijze waarop is verder niet gesproken en dus ook geen uitspraak gedaan gelet op de ingestelde beroepen.

Wij zijn thans zo vrij aan te geven hoe naar onze mening de nieuwe besluitvorming eruit zal moeten komen te zien.

Toedeling beheer en vaststelling grenzen waterschappen op basis van stroomgebieden

Meerdere malen is aangegeven dat wij van mening zijn dat de vorming van waterschappen op basis van waterstaatkundige eenheden (stroomgebiedbenadering) moet plaatsvinden. Ook het Rijk is dat van mening. Op basis daarvan is immers bij KB het waterschap Dollardzijvest opgericht, waarbij toen duidelijkheid is gegeven met betrekking tot de wijze waarop het gebied van een waterschap moet worden begrensd. Het Reest-gebied werd op die basis eveneens toegewezen aan het waterschap Reest en Wieden. Dit overeenkomstig uw brief van 23 september 1999, kenmerk CDJZ/AW 99-1372. Deze werkwijze is ook gevolgd bij de herziening van de waterschapsgrenzen langs de Fries-Groningse grens. De stroomgebiedbenadering als leidend principe voor de organisatie van het waterschapsbestel in de noordelijke provincies is daarmee voortgezet.

Het afstappen van de indeling op basis van stroomgebiedgrenzen, zonder zeer zwaarwegende argumenten, doet afbreuk aan het tot op heden gevolgde beleid.

Om bestuurlijke en waterstaatkundige redenen is met het voorstel, zoals dat voorlag, ingestemd. De waterstaatkundige reden was dat het gebied beneden de stuw Vechterweerd in open verbinding staat met het Zwarte Water en het peil afhankelijk is van de waterstand van het Zwarte Water dat beïnvloed wordt door het peil op het IJsselmeer. Een knip verder stroomopwaarts is door ons steeds afgewezen. De bestuurlijke reden was gedeeltelijk aan de wens van het waterschap Groot Salland, om beheerder te zijn van een gedeelte van de Vecht, tegemoet te komen. Die reden is komen te vervallen nu het waterschap niet met het voorstel instemt en wij vallen terug op ons eerder ingenomen standpunt.

Eenvoudig en duidelijke te bepalen grenzen

Vanuit de stroomgebiedbenadering zijn de grenzen eenvoudig en duidelijk te bepalen, doordat alleen gekeken hoeft te worden naar een oppervlakkige afstromingsrelatie. Een stroomgebied kan in deelstroomgebieden worden verdeeld als het gaat om de toedeling van het beheer. De schaal en de omvang van het afwaterend oppervlak in relatie tot de te beheren objecten is daarop van invloed. In dit geval gaat het om twee deelgebieden van een redelijke omvang, de gebieden van de waterschappen Regge en Dinkel en Velt en Vecht. Activiteiten in deze gebieden hebben invloed op het beheer van de Vecht.

In het bovenstrooms gebied is de directe relatie tussen de afwaterende gronden en de Vecht aanwezig door de aanwezigheid van gemalen en doordat vele wateren uitstromen op de Vecht. In de benedenloop is daar geen sprake van met uitzondering van een klein gebied de Leiding, gelegen in het waterschap Groot Salland en direct grenzend aan het gebied van het waterschap Velt en Vecht.

Een beheerder gezien vanuit integraal waterbeheer en dagelijks beheer

In het waterbeheer wordt een integraal waterbeheer nagestreefd. Dat betekent een aan elkaar gekoppeld waterkwantiteits- en waterkwaliteitsbeheer, inrichting en onderhoud van de werken. Ook de relatie tussen grond- en oppervlaktewater speelt daarin een rol, maar is niet een bepalende factor voor de stroomgebiedgrenzen en meer een zaak van peilbeheer. Gelet op de relatie van de afwaterende gronden in het bovengebied en uit een oogpunt van integraal waterbeheer achten wij het noodzakelijk dat het beheer van de Vecht over de volle lengte vanaf de rijksgrens tot in het Zwarte Water, zoals thans ook het geval is, in één hand blijft.

Ook vanuit het perspectief van dagelijks beheer en onderhoud is het efficiënter het rivierbeheer bij één organisatie onder te brengen.

Bestuurlijk draagvlak voor één beheerder gezien vanuit afstromende oppervlakten

Het totale stroomgebied van de Vecht is 378.000 ha, waarvan ongeveer 180.000 ha ligt in Duitsland.

Het waterschap Regge en Dinkel (circa 134.300 ha) is met ongeveer 80.000 ha voor de waterafvoer aangewezen op de Vecht nabij Ommen via de Regge.

Het waterschap Velt en Vecht (circa 90.000 ha) is voor ongeveer 86.000 ha voor de waterafvoer aangewezen op de Vecht, terwijl de Vecht vanaf de grens met Duitsland tot aan Ommen binnen het gebied van dit waterschap is gelegen.

Na Ommen gaat de Vecht door het gebied van Groot Salland, waarvan alleen een gebiedje de Leiding van 2.022 ha afstroomt op de Vecht.

Het bovengebied van de Vecht, liggende in de waterschappen Velt en Vecht en Regge en Dinkel, heeft het grootste belang bij het beheer van de Vecht.

De waterschappen Velt en Vecht en Regge en Dinkel geven de voorkeur aan toedeling van de Vecht aan het waterschap Velt en Vecht.

Eén beheerder gezien vanuit het rijksbeleid

In NW3 en NW4 is het rijksbeleid neergelegd met betrekking tot bestuurlijke organisatie van het waterbeheer namelijk:

- vorming van waterschappen op basis van waterstaatkundige eenheden (stroomgebiedbenadering);
- vorming van all-inwaterschappen die op doelmatige wijze uitvoering kunnen geven aan integraal waterbeheer;
- oog voor en inachtneming van de kwantitatieve samenhang tussen grond- en oppervlaktewater.

De provincies Drenthe, Groningen en Overijssel hebben dat beleid op adequate wijze opgepakt en op basis van waterstaatkundige eenheden en stroomgebieden, all-in waterschappen gevormd die in staat zijn het integrale waterbeheer in te vullen. Daardoor zijn gedeelde beheren van wateren komen te vervallen, waarmee veel conflictstof is weggenomen en een doelmatig en efficiënt beheer mogelijk is geworden.

De stroomgebiedbenadering alsook het integraal waterbeheer pleiten, beschouwd vanuit het rijksbeleid, voor toewijzing van de Overijsselsche Vecht aan één partij.

Eén beheerder gezien vanuit het huidige rivierbeheer

Rijkswaterstaat, Directie Oost-Nederland (RWS-DON), is de huidige beheerder van de Overijsselsche Vecht voor de gehele Vecht vanaf de rijksgrens. Alleen het kwaliteitsbeheer berust bij de waterschappen. Het beheer strekt zich, zijwaarts gezien, uit over het totale rivierbed.

RWS-DON heeft aangegeven dat de rivier als één geheel dient te worden beschouwd. Ingrepen in de rivier hebben hun invloed op het riviersysteem, niet alleen in dwarsrichting maar ook in de lengterichting. Dit pleit er volgens RWS-DON voor het beheer niet op te splitsen tussen meerdere beheerders, maar in één hand te houden. Hetgeen in overeenstemming is met de decentralisatiegedachte achter de "Brokx-natregeling" en past tevens in de toekomstige ontwikkelingen in het kader van Waterbeleid 21e eeuw en de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water. De samenhang van de verschillende sectoren (waterkwantiteit, waterkwaliteit en scheepvaart) wordt daarmee ook na de overdracht gewaarborgd.

Financieel draagvlak vormt geen belemmering voor overdracht aan één beheerder

In het gemeenschappelijk statenvoorstel is aangegeven dat zonder rekening te houden met een afkoopsom, de lastenstijging bij het waterschap Velt en Vecht 6% bedragen. Wij achten die stijging aanvaardbaar. De overdracht van regionale rijkswaterstaatswerken aan de regio houden op termijn een stijging van lasten in, omdat dan de waterhuishoudkundige lasten in zijn geheel voor de regio komen. Dat is nu eenmaal de consequentie van het decentralisatiebeleid. De afstromende gebieden die niet binnen het gebied van de beheerder liggen, dragen bij in de kosten die zij veroorzaken. Dat is een wijziging ten opzichte van het Rijk als beheerder.

Er zijn geen knelpunten die de overdracht aan één beheerder belemmeren

Wij zien geen knelpunten met betrekking tot vergunningen voor lozingen, onttrekking van water, keurbepalingen en handhaving daarvan of in de omslagheffing. Voorzover aanpassingen nodig zijn, is onze verwachting dat de betrokken all-inwaterschappen zelfstandig en in onderling overleg in staat zijn die in beeld te brengen en te realiseren. In principe zal het zo zijn dat de rechten en plichten van de huidige beheerder overgaan op de nieuwe beheerder.

Bestuurlijk draagvlak

Bestuurlijk draagvlak voor toedeling aan één beheerder is er bij de meest direct betrokkenen. Als zodanig beschouwen wij de besturen van de waterschappen Regge en Dinkel en Velt en Vecht. In de gebieden van deze waterschappen liggen nagenoeg alle gronden die met hun afwatering aangewezen zijn op de Vecht en er is draagvlak bij RWS-DON als overdragende partij. Ook is er draagvlak bij de provinciale besturen, gelet op hun oorspronkelijke opstelling op dit punt en de lijn die gevolgd is bij de vorming van het huidige waterschapsbestel. Met een voorstel tot overdracht van het beheer van de Vecht aan het waterschap Velt en Vecht en een overeenkomst tussen RWS-DON en dit waterschap wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 1, tweede lid, van de Waterstaatswet 1900. Er is immers overeenstemming tussen betrokken partijen.

Dat het waterschap Groot-Salland er omtrent de overdracht andere opvattingen heeft, is haar goed recht. Wij zien dat als een zakelijk meningsverschil waarin de provincies uiteindelijk duidelijkheid moeten bieden. Wij zien geen knelpunten voor dit waterschap in zijn taakuitoefening als gevolg van de overdracht. Ook nu is het Vecht-beheer bij een ander.

Wanneer de genoemde duidelijkheid is gegeven, achten wij de betrokken waterschappen goed in staat de zaken waar nodig in gezamenlijk overleg te regelen. Daarop is het nieuwe waterschapsbestel gebaseerd.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

gm/coll.

Afschrift aan:

- het college van gedeputeerde staten van Overijssel, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle
- het waterschap Velt en Vecht, Postbus 330, 7740 AH Coevorden
- het waterschap Groot Salland, Postbus 60, 8000 AB Zwolle
- het waterschap Regge en Dinkel, Postbus 5006, 7600 GA Almelo
- Rijkswaterstaat Directie Oost-Nederland, Postbus 9070, 6800 ED Arnhem